

RUS TILINI O'QITISH METODIKASI

Sobirova Umibonu Farhod qizi

99-292-38-33

Samarqand davlat chet tillar instituti

Annotatsiya: This article describes the methodology of teaching Russian language for preschool children. In addition, it is said that the Russian language, like English, is becoming a world language, so it should be taught from preschool age, that is, from kindergarten age.

Kalit so'zlar: Rus tili, maktab, bog'cha, an'anaviy texnologiya o'qitish metodikasi mantiqiy fikrlash, nutq buzilishi, motivatsiya

Rus tilini o'qitish fanidagi katta muammo bu umumiy nutqi buzilgan boshlang'ich sinf o'quvchilariga og'zaki nutqni o'rgatishdir. Ushbu muammo quyidagi taniqli mualliflar tomonidan to'liq yoritilgan.

Mironova S.A. "Maktabgacha yoshdagi bolalarning nutq terapiyasi darslarida nutqini rivojlantirish" kitobida "Bolalarni hikoyalar yozishga o'rgatish" bo'limida to'g'ridan-to'g'ri nutqni rivojlantirish bo'yicha ishlashning mazmuni va usullarini ochib beradi. "Maktabgacha yoshdagi bolalarda nutqning buzilishi" kitobida (tuzuvchi R.A. Belova-David). E.G. Koritskaya va T.A. Shimkovichning "Umumiy nutq rivojlanishining uchinchi darajasi bo'lgan bolalarda batafsil tavsifiy-rivoyatli nutqni shakllantirish" bo'limida bolalarda batafsil mustaqil tavsifiy-rivoyat nutqini shakllantirish bo'yicha ishning maqsadlarini ochib beradi, ishning ikkita yo'nalishini ko'rsatadi. :

1. Oldindan berilgan tayyor syujet asosida bolaning nutqini shakllantirish (o'qilgan narsalarni qayta hikoya qilish va syujetli rasmlar va ketma-ket rasmlar turkumi asosida hikoyalar tuzish).

2. Tayyor syujetga tayanmasdan bolaning nutqini shakllantirish.

A.V.Yastrebova "O'rta maktab o'quvchilarining nutq kamchiliklarini tuzatish"

kitobida rivojlanishda nuqsonlari bo'lgan alohida ehtiyojli bolalar uchun izchil nutqni tuzatuvchi va rivojlantiruvchi o'rgatish usullarini belgilaydi va to'liq nutq faoliyatini shakllantiradigan usullarni tavsiya qiladi.

Vorobyova V.V. S.S.Lyapidevskiy va S.N. tomonidan tahrir qilingan "Bolalarda nutq va ovoz buzilishlari" kitobining "Motor alaliyali maktab o'quvchilarining izchil nutqining xususiyatlari" bobida izchil nutqning shakllanmaganligi sabablarini ko'rsatadi. Shaxovskaya.

N.S.Jukova, E.M. tomonidan izchil nutqni rivojlantirish masalasiga katta e'tibor qaratildi. Mastyukova, T.B. Filicheva nutq terapevtlari uchun "Maktabgacha yoshdagi bolalarda umumiy nutqning kam rivojlanganligini bartaraf etish" kitobida. Ushbu mavzu juda dolzarbdir, chunki nutq terapiyasi ODD bo'lgan bolalarda izchil nutqni rivojlantirishga alohida e'tibor beradi, ya'ni. ularning maktabga tayyorgarligi. An'anaviy texnika va usullarni takomillashtirish, shuningdek, umumiy nutqi kam rivojlangan bolalarda rus tilini o'rgatish va izchil nutqni rivojlantirishning yangi, samaraliroq, ilmiy asoslangan usullarini izlash zarurati aniq. Ammo bu mavzu rus tilini o'qitish metodikasida to'liq o'rganilmagan, qo'shimcha o'rganishni talab qiladi va shuning uchun biz unga e'tibor qaratdik. Shunday qilib, ushbu ishning maqsadi umumiy nutq rivojlanmagan boshlang'ich sinf o'quvchilarida og'zaki nutqni rivojlantirish metodikasini ko'rib chiqishdir. uMaqsadga erishish uchun quyidagi vazifalarni hal qilish kerak:

Rus tilini o'qitish metodologiyasida nutqi buzilgan bolalarning nutqi va fikrlash xususiyatlarini ko'rib chiqing;

Umumiy nutq buzilishi va tuzatish ishlarining asosiy yo'nalishlarini tavsiflash;

Umumiy nutq buzilishlari bo'lgan boshlang'ich sinf o'quvchilarida og'zaki nutqni rivojlantirish tamoyillari va usullarini ko'rib chiqing.

Rus tilini o'qitish metodikasida nutq va fikrlash

Zamonaviy maktablarda alohida ehtiyojli bolalarni o'qitish jarayonida tafakkurni rivojlantirishga katta e'tibor beriladi. Savollar tug'iladi: bu muammoni hal qilishda nutq va nutq mashqlari qanday o'rin tutadi? Nutq rivojlanishini fikrlashning rivojlanishi bilan aniqlash mumkinmi? Til materialisiz fikrlash

muvaffaqiyatli rivojlana olmaydi. Mantiqiy fikrlashda hodisalarning muhim belgilarini umumlashtiruvchi tushunchalar eng muhim rolga ega. Tushunchalar so'z bilan belgilanadi, shuning uchun bir so'z bilan aytganda, tushuncha aloqa uchun zarur bo'lgan moddiy qobiqni oladi.

Tushunchani bildiruvchi so'zni bilish kishiga shu tushuncha bilan ishlashga, ya'ni fikrlashga yordam beradi. So'zlar sintaktik tuzilmalarda birlashtirilib, aloqalarni, tushunchalar o'rtasidagi munosabatlarni ifodalash va fikrlarni ifodalash imkonini beradi. Mantiqiy fikrlash boshlang'ich sinflarda shakllanadi va inson hayoti davomida rivojlanadi va takomillashadi. Inson tafakkuri lingvistik shakllarda kiyingan. Shaxs tafakkurining mazmuni qanchalik murakkab bo'lmasin, u tilning sintaktik konstruksiyalari va morfologik shakllarida o'zaro uyg'un mujassamlikni topadi. Umumiy nutqning kam rivojlanganligi, va ushbu masalani ko'rib chiqishda quyidagi vazifalar hal qilindi:

Rus tilini o'qitish metodikasi tizimida nutqida nuqsoni bo'lgan bolalarning nutqi va tafakkurining xususiyatlari ko'rib chiqiladi;

Umumiy nutq buzilishining xususiyatlari va tuzatish ishlarining asosiy yo'nalishlari berilgan;

Umumiy nutq buzilgan boshlang'ich sinf o'quvchilarida og'zaki nutqni rivojlantirish tamoyillari va usullari ko'rib chiqiladi.

Shunday qilib, biz alohida ehtiyojli rivojlanish nuqsonlari bo'lgan bolalar uchun nutq texnologiyasini o'rgatishning pedagogik rahbarlik tamoyillari va shartlarini aniqladik, chunki o'rganish o'zi bilan birga ta'lim oladi.

Natijada, axloq tuzatish ishlarining asosiy qoidalari bo'yicha quyidagi xulosalar chiqarish mumkin:

alohida ehtiyojli bolalarda og'zaki nutqni rivojlantirish jarayonida amaliy ko'nikmalarni jadal shakllantirishga yordam beradigan kommunikativ ta'limga tayanish kerak, shuningdek, o'quv guruhi va alohida shaxsni shakllantirish;

murakkab texnik mashqlar soddalashtirilgan shaklda taqdim etilishi kerak, keraksiz atamalardan qochish kerak;

mashqlar qulay, qiziqarli, juda oson va juda qiyin bo'lmasligi kerak, bu

talabalarda qiziqish va motivatsiyani uyg'otadi;

ishning frontal, individual va juftlashgan shakllarining kombinatsiyasini hisobga olish kerak, bunda har bir talaba doimiy ravishda darsga jalb qilinadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

Avanesov R.I. Og'zaki nutqni rivojlantirish bo'yicha. - M.: Nauka, 1994 yil.

Anufriev A.F., Kostromina S.N. Maxsus ehtiyojli bolalarni o'qitishdagi qiyinchiliklarni qanday engish mumkin. - M.: Tibbiyot, 1999 yil.

Barinova Ya. Va boshqalar. Rus tili metodikasi: Pedagogika institutlari talabalari uchun darslik. E.A tomonidan tahrirlangan. Barinova. – M.: Ta'lim, 1994 yil.

Bebeshina N.N., Sviridenkov V.P. Maxsus maktabda rus tili darslarida nutqni rivojlantirish. – M.: Oliy maktab, 1998 yil.